

tukaj nekoliko spet ponovim. Med krajnskim ljudstvom so te le iména mescev: 1. prosenec, Januar; 2. sečen, Februar; 3. sušec ali brezen, Martius; 4. traven, April; 5. majnik, Majus; 6. kresnik, v nekterih krajih tudi róžnik, Junius; 7. šentjakopški mesec ali mali serpan, Julius; 8. serpan ali šentjernejski mesec, August; 9. kimovec ali malomašnik ali pa tudi šentmihelški mesec, September; 10. kozopersk, October; 11. listopad ali listognoj November; 12. gruden, December.

Iména: šentjakopški mesec ali mali serpan; šentjernejski mesec, malomašnik ali šentmihelški mesec niso nič práv perpravne viditi. Za Julija bi bilo, menim, posebno dobro kje kako perpravno imé najti. —

Naše ljudstvo pa vsak mesec z *mlajem* začne in to imenuje kmetiško rajtingo; po naših pisanjih in po pratikah navadno preštevaje imenuje pa gospôsko rajtingo. Tako imamo stari pregovor: „prosenca je Bog rojen,“ kér se po kmetiški rajtengi prosenec začne z mlajem, kateri je pred 25. dnevam grudna, in se neha z mlajem, ki je v prosencu. Zató so doljnoilirski pratikarji celi December začeli prosenec imenovati, gornjoilirski pa celi Januar prosenec imenujejo, kér prosenec po kmetiški ali národni rajtengi obseže en kos Decembra, en kos pa Januarja. Práv za práv pa po slovensko prosenec ni ne celi December, ne celi Januar. Ravno tako je s sečenam, kateri se z mlajem, ki je v Januarji, začne, in terpi do mlaja, ki je v Februarji. In tako daleč vsi mesci po kmetiški rajtengi gredó.

Po moji misli bi bilo našimu narodu v pratike mlaje tako velike staviti, kot so zdaj notri sončne mraknjenja, in nad mlajem pred Božičem zapisati: prosenec, (☉ prosenec); nad mlajem v Januarji: sečen; nad mlajem v Februarji: sušec ali brezen i. t. d. Tako bi ljudstvo, ki se terde svoje rajtinge derži, jo tudi v pratikah najdló, zraven do zdaj tudi navadne gosposke rajtinge, za katero se pa sploh le tačas ljudje pečajo, ko iz kake pisarnice od gosposke kako pisanje dobé, kjer se jim le po gospôski rajtengi kaj veljeva. Slovenci smo s svojimi mesci nekako Francozam podobni, ki so imeli svoj národní kolendar in so začeli svoj Vendémaire z 22. kimovcam in so ga šteli do 22. kozoperska. Brumaire je bil od 22. kozoperska do 21. listopada i. t. d. Začetki njih mescev so bili okoli 20. dneva naših po gosposko štetih mescev. *)

Požencan.

Nové iména mescev bi le tedaj bile svetovati, ko bi jih vsi Slovenje sprejeti hotli; sicer je pa že brez tuga velika zmešnjava v ti reči, kér skorej vsako slovensko stáblo druge mesečne iména ima. Tega se je pa komej nadjati. Lanjsko, ali predlanjsko léto je nékdo sévernim Slovenam nove iména za mesce ponudil, pa se Čeham ni zdélo. Hotél jih je po številkah imenovati: „Pervónj, drugónj, tretjónj“ i. t. d., kakor jih tudi gosp. Murko v svojim besednjaku ima: „Pervnik, drujnik“ i. t. d.

Práv bi bilo zdaj, ko se mnogoteri časniki križem prebirajo, de bi slehern slovensk vrednik vsako léto enkrat mesečne iména vsih Slovénov v svojim listu naznanil, de bi se človek zavedel, ko časnik eniga naréčja v roke dobí.

J.

*) Prememba mesičnih imén je težavna reč. Imena skovati se že še dajo — ali pa se dajo tudi tako lahko v vsakdanje življenje tako vpeljati, de se sploh rabijo? In če jih mi Slovenci rabimo, ali jih poznajo tudi drugi Slovani? Dokler ne bomo vsi Slovani edinih mesičnih imén vpeljali, je vsako drugo popravljanje zastoj. Vredništvo.

Novičar.

Cesar Ferdinand in Cesarica sta se že 2. dan tega mesca v Prago preselila. Novi Cesar so zdej še v Olomuci, pa se sliši, de bojo kmalo na Dunaj šli. — Vojska na Ogerskim se ima še le po razglasu noviga Cesarja začeti, v katerim bojo presvili Franc svoj nastop Ogram na znanje dali. Bana Jelačića so novi Cesar tudi za deželnega poglavarja v Dalmaciji in Reki izvolili; barona Kulmerja, Horvata in dobriga prijatla Jelačićeviga pa so za ministra naredili. — Še poprejšnji Cesar so našiga mnogospoštovaniga rojaka, gosp. Jerneja Vidmerja, cesarskiga dvorniga kaplana na Dunaji, za častniga korarja v Ljubljani izvolili. — Po poznejših novicah so se sv. oče papež v mesto Marseille na Francozko podali in tudi kardinali so Rim zapustili. 414 lét je pretéklo, kar je zadnjikrat en papež — Evgeni po imenu — iz Rima bežal, kakor sedanji sveti oče. — V deržavnim zboru je: 123 kmetovaveov, 66 uradnikov (Beamte) 43 dohtarjev pravice, 32 roko-deleov, 26 dohtarjev zdravilstva, 20 katoljških duhovnov, med temi 2 škofa, 1 duhoven luterške, 1 duhoven pa judovske vére, 12 učenikov, 9. pisavcov, 8 grajanov (purgarjev), 8 grofov, 6 osebnikov, 3 baroni, 3 poprejšnjih ministrov, 3 pa sedanjih, 2 poslovljena oficirja in pa 1 knez.

Kaj delajo v deržavnim zboru?

Pretečeni teden se ni nič posebniga zgodilo. Posvetujejo in sklepajo zdej stanovitni red za opravila v zboru, kar je zató potreba, de bojo potem v vsih pomenkih postave odločene, po katerih se ima vsak govornik v zboru ravhati in vsaka reč predlagati in sklepati. Nar imenitniši zbor je bil 4. dan tega mesca, v katerim je minister denarstva misli ministerstva zboru oznanil, po katerih bi se zamogle prihodnjic marsiktere dacie ponižati, druge pa vnovič vpeljati, ki pa le bolj premožne ljudi in bolj nepotrebne reči zadevajo. Za prihodnje léto 1849 je minister oznanil, de nej zbor 80 milijonov goldinarjev za deržavne potrebe na posodo vzeti dovoli. Čez to se bojo poslanci pa še le posvetovali. Nenavadni stroški vojske na Laškim in Ogerskim naredijo nenavadno pomoč potrebno, torej bo mende že treba, tistih 80 milijonov dovoliti.

Smešnica iz Gradca.

Znano je, de je šla množica mladih ljudi iz Gradca Dunajski puntarski derhali na pomoč. Za njimi je tudi šla neka gospá, vsa nadušena od prenapete nemške svobode. Pa kaj se zgodi? Ko je Vindišgréc Dunajski punt premagal, so vjeli tudi mladenče iz Gradca. Namest pa zapeljane mladenče drugači kaznovati, je Vindišgréc le ukazal, de nej fantalíne baba domú pelje. In zares je pod vodstvom imenovane gospé 138 Graških junakov nazaj prišlo!

Današnjimu listu je perdjan 25. dokladni list.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Karajnji	
	9. grudna.		4. grudna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domace	2	34	2	20
1 » » banaške	2	45	2	40
1 » Turšice	1	30	1	36
1 » Sorsice	—	—	1	52
1 » Reži	1	36	1	30
1 » Ječmena	—	—	—	—
1 » Prosa	1	27	1	14
1 » Ajde	1	8	1	10
1 » Ovsá	—	49	—	42